

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

МЕТОДИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література

Силабус освітнього компонента «Методика науково-педагогічних досліджень» підготовки магістра галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література), освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.

Розробник:

Смолук Іван Олександрович, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, доктор педагогічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Еліна КОЛЯДА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти (протокол № 1 від 26 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

(Семенов О. С.)

1.Опис освітнього компонента

Таблиця 1
(денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
		Рік навчання 1
Кількість годин/кредитів <u>90/3</u>	014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	Семестр – 2
		Лекції – 12 год.
		Практичні (семінарські) – 18 год.
		Самостійна робота – 54 год.
ІНДЗ: €	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література	Консультації – 6 год.
	Магістр	Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання	Українська	

Таблиця 2
(заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
		Рік навчання 1
Кількість годин/кредитів <u>90/3</u>	014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	Семестр – 2
		Лекції – 6 год.
		Практичні (семінарські) – 6 год.
		Самостійна робота – 66 год.
ІНДЗ: €	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література	Консультації – 12 год.
	Магістр	Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

Смолук Іван Олександрович

Науковий ступінь – доктор педагогічних наук

Вчене звання – професор

Посада – професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація: smolyukiv@gmail.com

Комунікація зі студентами: корпоративною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація.

У курсі «Методика науково-педагогічних досліджень» подаються основні знання з проведення наукових досліджень, опанування основ та принципів методології, інструментарію та організації наукових педагогічних досліджень, формування у здобувачів освіти наукового світогляду, системи знань з інтерпретації теоретичних основ науки і теоретичних та емпіричних методів педагогічних досліджень. В освітньому компоненті розглядається специфіка методичного інструментарію та особливостей його застосування, презентації результатів наукових досліджень, цілісного уявлення про методику наукового дослідження та навичок практичного застосування методів наукового пошуку у професійній діяльності майбутнього вчителя, підготовку наукових публікацій за темою магістерського дослідження, підготовку та захист випускних кваліфікаційних робіт. Навчальна дисципліна розкриває: різні методи та шкали вимірювання в педагогіці; правила табулювання та представлення даних; міри центральної тенденції та міри змінливості; характеристики нормального та рівномірного розподілів; закономірності встановлення відмінностей в рівневі досліджуваної ознаки та у розподілах ознаки; зсуву у значеннях досліджуваної ознаки.

Зміст дисципліни. Методологія та методи науково-педагогічних досліджень: науково-педагогічне дослідження; науковий (категоріальний) апарат дослідження; методи науково-педагогічних досліджень; використання математики в гуманітарних науках; вимірювання та шкали; табулювання та представлення даних; міри центральної тенденції; міри змінливості. Співставлення і порівняння параметрів та оцінок: поняття, що використовуються при обробці даних; відмінності у рівневі досліджуваної ознаки; оцінка достовірності зсуву у значеннях досліджуваної ознаки; виявлення відмінностей у розподілах ознаки.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Знання курсів «Методики навчання у ЗСО», «Педагогіка загальна: загальні основи педагогіки; теорія виховання; теорія навчання (дидактика); школознавство», «Методика виховної роботи». Базові знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату філософії, педагогіки.

Знання, уміння та навички, що здобуваються у процесі вивчення освітнього компонента будуть використані при проходженні педагогічної практики у ЗСО та при написанні випускної кваліфікаційної роботи.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета викладання освітнього компонента «Методика науково-педагогічних досліджень» полягає в оволодінні теоретичними знаннями з питань методології наукових досліджень, формуванні у здобувачів освіти навичок постановки наукових задач з теорії і методики навчання і їх вирішення на теоретичному та емпіричному рівнях; вміння застосовувати їх у практичній діяльності, організовувати дослідницьку діяльність у галузі теорії та методики навчання.

Основними завданнями навчального курсу є:

- забезпечення засвоєння сучасної технологічної підготовки в проведенні та обробці результатів педагогічних досліджень;

- підвищення практично-прикладної готовності педагога до професійній діяльності;

- забезпечення інтенсифікації досліджень з пріоритетних напрямків педагогіки.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач освіти повинен:

- отримати знання в галузі методології наукового пізнання, необхідні для написання випускної кваліфікаційної роботи;

- здобути навички в організації наукового дослідження, написанні та оформленні наукових статей;

- взяти участь у науково-дослідницькій діяльності при навчанні у закладі вищої освіти і отримати необхідні якості як майбутнього науковця, що сприяють самореалізації у науково-дослідній діяльності;

- вміти розробляти стратегію й тактику в наукових дослідженнях;

- застосовувати основні принципи вибору стратегії;

- застосовувати методи проведення наукових досліджень;
- висувати і перевіряти наукові гіпотези та робити науковий опис об'єкта дослідження;
- обґрунтовувати методи дослідження, якісного і кількісного аналізу;
- використовувати інтернет-простір та інтернет-ресурси науки;
- оцінювати результати наукового дослідження;
- використовувати знання з методології наукових досліджень у процесі підготовки випускної кваліфікаційної роботи.

Методи навчання:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, платформа Zoom, Office 365), пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом науково-педагогічного викладача; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

5) Інтерактивні методи навчання, методи розвитку критичного мислення.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.

4. Результати навчання (компетентності)

Освітній компонент «Методика науково-педагогічних досліджень» спрямована на формування таких загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.

ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК8. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

ПК1. Здатність проєктувати безпечне освітнє середовище, освітні програми й індивідуальні освітні маршрути учнів з англійської мови та зарубіжної літератури.

ПК7. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольно-вимірjувальних матеріалів.

РН2. *Демонструє* вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН4. *Формулює* наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, *демонструє* навички їх критичного *аналізу*, *генерує* нові ідеї, *аргументує* можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

РН5. *Описує* методику розробки освітніх проєктів, *пояснює* зміст та призначення їх етапів, *аналізує* спроможність управління процесом їх впровадження, *прогнозує* очікувані результати.

РН6. *Визначає* і *характеризує* основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; *описує* апарат науково-педагогічного дослідження, *демонструє* навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

РН7. *Визначає*, *аналізує* та *характеризує* педагогічні інновації, *демонструє* вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН8. *Описує* показники якості педагогічної діяльності, *аналізує* можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, *визначає* індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, *обирає* ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН9. *Демонструє* уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

РН10. *Називає* і *аналізує* шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, *демонструє* вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН11. *Демонструє* уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН12. *Знає* та *дотримується* умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН14. *Демонструє* дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та *демонструє* вміння формувати її в здобувачів освіти.

ПРН7. *Демонструє* рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з англійської мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибирати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання англійської мови і зарубіжної літератури в конкретному освітянському контексті.

Навички успішності (Soft skills):

1. **Системне, аналітичне та критичне мислення** (здатність знаходити та аналізувати факти, події, зміни, визначати пріоритетні та другорядні елементи у системі).

2. **Дитиноцетризм у роботі вихователя** (сприймання здобувача середньої освіти як цінності, розуміння його потреб та швидкий підбір оптимальних педагогічних рішень для їх задоволення).

3. **Комунікативні навички** (готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу).

4. **Навички командної роботи** (здатність до роботи з оточуючими людьми).

5. **Лідерство** (здатність очолити групу, вести її за собою, нести відповідальність за колективну діяльність, у т.ч. за невдачі).

6. **Креативність** (потреба у творчості та естетичний смак).

7. **Адаптивність та крос-функціональність** (здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються та є непередбачуваними, оперативно вирішувати освітні завдання в кризових умовах).

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 3
(денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього (год.)	Лек. (год.)	Практ (год.)	Сам. роб. (год.)	Конс. (год.)	Форми контролю /бали
Змістовий модуль 1. Методологія, методи та науковий апарат педагогічного дослідження						
Тема 1. Методологія та науковий апарат дослідження.	10	2	2	6		ІРС-індивідуальна робота студента (8 балів)
Тема 2. Методи науково-педагогічних досліджень.	13	2	4	6	1	участь в обговоренні; Т – тести (16 балів)
Тема 3. Вимірювання та шкали. Табулювання та представлення даних	11	2	2	6	1	ТР – тренінг, РЗ – розв’язування задач, Т – тести (8 балів)
Тема 4. Характеристики множин значень.	13	2	4	6	1	РЗ – розв’язування задач, Т – тести (16 балів)
Разом за змістовим модулем 1.	47	8	12	24	3	48 балів
Змістовий модуль 2. Співставлення і порівняння параметрів та оцінок						
Тема 5. Основні поняття, що використовуються при обробці даних.	10	2	2	6		ТР – тренінг, Т – тести (8 балів)
Тема 6. Виявлення відмінностей в значеннях досліджуваної ознаки чи властивості.	13	2	4	6	1	РЗ – розв’язування задач, ІРС-індивідуальна робота студента (16 балів)
Тема 7. Оцінка достовірності зсуву у значеннях досліджуваної ознаки. Виявлення відмінностей в розподілі ознаки	9		2	6	1	РЗ – розв’язування задач, ІРС - індивідуальна робота студента (8 балів)
Тема 8. Обсяг, структура та зміст кваліфікаційної роботи. Вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної роботи та підготовка до захисту.	11		4	6	1	ІРС - індивідуальна робота студента (16 балів)
Разом за змістовим модулем 2.	43	4	12	24	3	48 балів
ІНДЗ						4 бали
Разом за семестр: всього годин / балів	90	12	24	48	6	100 балів

Контрольне (індивідуальне) завдання		100 балів
Форма контролю	Залік	100

Таблиця 4
(заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього (год.)	Лек. (год.)	Практ (год.)	Сам. роб. (год.)	Конс. (год.)	Форми контролю /бали
Змістовий модуль 1. Методологія, методи та науковий апарат педагогічного дослідження						
Тема 1. Методологія та науковий апарат дослідження.	10	2		8		ІРС-індивідуальна робота студента (8 балів)
Тема 2. Методи науково-педагогічних досліджень.	10			8	2	участь в обговоренні; Т – тести (16 балів)
Тема 3. Вимірювання та шкали. Табулювання та представлення даних	11		2	8	1	ТР – тренінг, РЗ – розв’язування задач, Т – тести (8 балів)
Тема 4. Характеристики множин значень.	12		2	8	2	РЗ – розв’язування задач, Т – тести (16 балів)
Разом за змістовим модулем 1.	43	2	4	32	5	48 балів
Змістовий модуль 2. Співставлення і порівняння параметрів та оцінок						
Тема 5. Основні поняття, що використовуються при обробці даних.	9			8	1	ТР – тренінг, Т – тести (8 балів)
Тема 6. Виявлення відмінностей в значеннях досліджуваної ознаки чи властивості.	14	2	2	8	2	РЗ – розв’язування задач, ІРС-індивідуальна робота студента (16 балів)
Тема 7. Оцінка достовірності зсуву у значеннях досліджуваної ознаки. Виявлення відмінностей в розподілі ознаки	10			8	2	РЗ – розв’язування задач, ІРС-індивідуальна робота студента (8 балів)
Тема 8. Обсяг, структура та зміст кваліфікаційної роботи. Вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної роботи та підготовка до захисту.	10			8	2	ІРС-індивідуальна робота студента (16 балів)
Разом за змістовим модулем 2.	43	2	2	32	7	48 балів
ІНДЗ	4			4		4 бали

Разом за семестр: всього годин / балів	90	4	6	68	12	100 балів
Контрольне (індивідуальне) завдання						100 балів
Форма контролю	Залік					100

Примітки:

^{1/}*Classroom, Teams, Zoom, Moodle* – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/}*Методи та форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІРС – індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, КР – контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих тем, питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, конспектування наукової і навчальної літератури, підготовку доповідей та рефератів, круглих столів, презентацій. Ефективність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, під час тематичного опитування та відображає в загальній оцінці за тему і змістовий модуль. Кожна з визначених тем містить питання для додаткового, самостійного опрацювання. Питання самостійної роботи оголошуються викладачем під час проведення практичних занять. Загалом, основне коло самостійної роботи здобувача світи буде стосуватись наступних питань та завдань.

Таблиця 5
(денна форма)

№ з/п	Тема	Кількість годин
Тема	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Методологія, методи та науковий апарат педагогічного дослідження	
1.	Тема 1. Науковий апарат наукового дослідження. 1. Основи методології науково-педагогічного дослідження 2. Науковий напрям, проблема, тема та актуальність дослідження 3. Об’єкт і предмет науково-педагогічного дослідження 4. Мета і завдання науково-педагогічного дослідження 5. Гіпотеза дослідження. 6. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження 7. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження 8. Етапи науково-педагогічного дослідження	6
2.	Тема 2. Теоретичні методи наукових досліджень. 1. Абстрагування 2. Аналіз і синтез 3. Індукція і дедукція 4. Методи моделювання, порівняння, узагальнення 5. Ідеалізація та формалізація 6. Метод екстраполяції	3
	Тема 3. Емпіричні методи наукових досліджень. 1. Спостереження 2. Вивчення і узагальнення педагогічного досвіду	3

	3. Вимірювання, метод експертної оцінки. 4. Вивчення документації та результатів педагогічної діяльності 5. Експеримент 6. Методи опитування: 6.1. Інтерв'ю 6.2. Бесіда 6.3. Анкетування 7. Тестування 8. Соціометрія як метод дослідження міжособистісних відносин в групі	
3.	Тема 4. Табулювання та представлення даних 1. Ранговий порядок. 2. Розподіл частот. Розподіл згрупованих частот. 3. Побудова розподілу згрупованих частот. 4. Наочне подання даних. 5. Графічне представлення розподілу частот.	6
	Тема 5. Міри центральної тенденції 1. Мода, медіана. 2. Середнє. 3. Сума відхилень. 4. Середнє ($\bar{X}_i + c$). 5. Середнє ($c\bar{X}_i$). 6. Сума квадратів відхилень.	3
4.	Тема 6. Міри змінливості 1. Розмах. 2. Дисперсія. 3. Розрахунок дисперсії. 4. Стандартне відхилення. 5. Властивості дисперсії. 6. Середнє відхилення. 7. Стандартизовані дані. 8. Асиметрія. 9. Ексцес.	3
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Співставлення і порівняння параметрів та оцінок	
5.	Тема 7. Поняття, що використовуються при обробці даних 1. Розподіл ознаки, параметри розподілу. 2. Статистичні гіпотези. 3. Статистичні критерії. 4. Рівні статистичної достовірності. 5. Потужність критеріїв. 6. Класифікація задач, методів їх розв'язування.	6
	Тема 8. Відмінності в рівневі досліджуваної ознаки 1. Задача співставлення і порівняння. 2. Q–критерій Розенбаума - суть критерію; - статистичні гіпотези; - обмеження критерію; - алгоритм розрахунку критерію.	3
6.	Тема 9. Відмінності в значеннях досліджуваної ознаки 1. Ранжування значень множини. 2. U–критерій Манна-Уїтні - суть критерію; - статистичні гіпотези; - обмеження критерію;	3

	- алгоритм розрахунку критерію.	
7.	Тема 10. Дослідження змін ознаки. Виявлення відмінностей в розподілах ознаки. 1. G–критерій знаків. - суть критерію; - статистичні гіпотези; - обмеження критерію; - алгоритм розрахунку критерію. 2. χ^2 – критерій Пірсона. - суть критерію; - статистичні гіпотези; - обмеження критерію; - алгоритм розрахунку критерію.	6
8.	Тема 11. Вимоги до структури та змісту кваліфікаційної роботи. 1. Теоретична частина дипломної роботи. 2. Дослідна частина дипломної роботи 3. Висновки 4. Список використаних літературних джерел 5. Додатки до дипломної роботи	3
	Тема 12. Вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної роботи та підготовка до захисту 1. Вимоги до наукового стилю написання дипломної роботи. 2. Оформлення посилань на літературні джерела та ілюстрації. 3. Загальні правила подання в тексті таблиць, схем, графіків, діаграм, фотографій, формул. 4. Вимоги до оформлення додатків 5. Технічні вимоги до друку тексту дипломної роботи.	3

Таблиця 6
(заочна форма)

№ з/п	Тема	Кількість годин
Тема	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Методологія, методи та науковий апарат педагогічного дослідження	
1.	Тема 1. Науковий апарат наукового дослідження. 1. Основи методології науково-педагогічного дослідження 2. Науковий напрям, проблема, тема та актуальність дослідження 3. Об'єкт і предмет науково-педагогічного дослідження 4. Мета і завдання науково-педагогічного дослідження 5. Гіпотеза дослідження. 6. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження 7. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження 8. Етапи науково-педагогічного дослідження	8
2.	Тема 2. Теоретичні методи наукових досліджень. 1. Абстрагування 2. Аналіз і синтез 3. Індукція і дедукція 4. Методи моделювання, порівняння, узагальнення 5. Ідеалізація та формалізація 6. Метод екстраполяції	8
	Тема 3. Емпіричні методи наукових досліджень. 1. Спостереження 2. Вивчення і узагальнення педагогічного досвіду	8

	3. Вимірювання, метод експертної оцінки. 4. Вивчення документації та результатів педагогічної діяльності 5. Експеримент 6. Методи опитування: 6.1. Інтерв'ю 6.2. Бесіда 6.3. Анкетування 7. Тестування 8. Соціометрія як метод дослідження міжособистісних відносин в групі	
3.	Тема 4. Табулювання та представлення даних 1. Ранговий порядок. 2. Розподіл частот. Розподіл згрупованих частот. 3. Побудова розподілу згрупованих частот. 4. Наочне подання даних. 5. Графічне представлення розподілу частот.	8
	Тема 5. Міри центральної тенденції 1. Мода, медіана. 2. Середнє. 3. Сума відхилень. 4. Середнє ($\bar{X}_i + c$). 5. Середнє ($c\bar{X}_i$). 6. Сума квадратів відхилень.	8
4.	Тема 6. Міри змінливості 1. Розмах. 2. Дисперсія. 3. Розрахунок дисперсії. 4. Стандартне відхилення. 5. Властивості дисперсії. 6. Середнє відхилення. 7. Стандартизовані дані. 8. Асиметрія. 9. Ексцес.	8
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Співставлення і порівняння параметрів та оцінок	
5.	Тема 7. Поняття, що використовуються при обробці даних 1. Розподіл ознаки, параметри розподілу. 2. Статистичні гіпотези. 3. Статистичні критерії. 4. Рівні статистичної достовірності. 5. Потужність критеріїв. 6. Класифікація задач, методів їх розв'язування.	8
	Тема 8. Відмінності в рівневі досліджуваної ознаки 1. Задача співставлення і порівняння. 2. Q–критерій Розенбаума - суть критерію; - статистичні гіпотези; - обмеження критерію; - алгоритм розрахунку критерію.	8
6.	Тема 9. Відмінності в значеннях досліджуваної ознаки 1. Ранжування значень множини. 2. U–критерій Манна-Уїтні - суть критерію; - статистичні гіпотези; - обмеження критерію;	8

	- алгоритм розрахунку критерію.	
7.	Тема 10. Дослідження змін ознаки. Виявлення відмінностей в розподілах ознаки. 1. G–критерій знаків. - суть критерію; - статистичні гіпотези; - обмеження критерію; - алгоритм розрахунку критерію. 2. χ^2 – критерій Пірсона. - суть критерію; - статистичні гіпотези; - обмеження критерію; - алгоритм розрахунку критерію.	8
	Тема 11. Вимоги до структури та змісту кваліфікаційної роботи. 1. Теоретична частина дипломної роботи. 2. Дослідна частина дипломної роботи 3. Висновки 4. Список використаних літературних джерел 5. Додатки до дипломної роботи	8
8.	Тема 12. Вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної роботи та підготовка до захисту 1. Вимоги до наукового стилю написання дипломної роботи. 2. Оформлення посилань на літературні джерела та ілюстрації. 3. Загальні правила подання в тексті таблиць, схем, графіків, діаграм, фотографій, формул. 4. Вимоги до оформлення додатків 5. Технічні вимоги до друку тексту дипломної роботи.	8

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета науково-дослідного завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування теоретичних знань із ОК, удосконалення навичок самостійної науково-дослідної діяльності.

ІНДЗ полягає у розробці категоріального апарату стосовно обраної теми магістерського дослідження:

- науковий напрям, проблема, тема та актуальність дослідження;
- об'єкт і предмет науково-педагогічного дослідження;
- мета і завдання науково-педагогічного дослідження;
- гіпотеза дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження;
- практичне значення результатів дослідження та їх впровадження.

- *Обсяг завдання – 4-5 сторінок тексту комп'ютерного набору. Робота має складатись з таких основних частин: титульна сторінка (на ній вказати кафедру, тему, прізвище студента, ім'я, рік); зміст, список використаних джерел(не менше 10 найменувань).*

Критерії оцінювання ІНДЗ

Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
Чіткість, обґрунтованість категорій наукового апарату дослідження.	2
Творчий підхід до виконання ІНДЗ	1
Якість оформлення роботи	1
Разом	4

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента «Методика науково-педагогічних досліджень» здійснюється на основі результатів поточного контролю знань згідно з «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лемі Українки» від 28.06.2022 р. https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf за 100-бальною шкалою. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ОК. Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних занять, самостійної роботи тощо.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 3* силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати **100 балів**.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти безпланування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100). У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати туди кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи. У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості не перевищує 100 балів.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Таблиця 7
(денна форма)

Поточний контроль(мах = 100 балів)													Суми поточного контролю за змістовими модулями			Загальна кількість набраних балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							ІНДЗ	ΣПк(Зм1)	ΣПк(Зм2)	
T1 (T1)	T2 (T2);(T3)		T3 (T4)	T4 (T5); (T6)		T5 (T7)	T6 (T8); (T9)		T7 (T10)	T8 (T11);(T12)				T1 – T3	T4 –T8	60 - 100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	4	48	48		

Таблиця 8
(заочна форма)

Поточний контроль (мах = 100 балів)					Суми поточного контролю за змістовими модулями					Загальна кількість набраних балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			ІНДЗ		ΣПк(Зм1)		ΣПк(Зм2)	
Т1 – Т4		Т5– Т6		Т7 – Т8	4		Т1 – Т4		Т5 –Т8	60 - 100
48		24		24			48		48	

*Форми контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ІРС – індивідуальна робота студента

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Таблиця 9
(денна форма)

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
8 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
6 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
4 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
1 бал	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

У випадку тестового контролю, кількість набраних балів – А залежить від кількості балів, якими оцінена конкретна робота за 100-бальною шкалою – Б (вказується в таблиці, що відображає «Структуру освітнього компонента», або окремих таблицях: «Розподіл балів, за темами».); максимальної кількості балів, що відповідає повному розв'язанню тестових завдань – М (визначається кількістю тестових завдань, їх складністю); реальною кількістю набраних балів при розв'язанні тестових завдань – Р і розраховується за формулою: $A = R/M \times B$

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. *Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти* передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час робіт, заліку заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#) Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах, а також сертифікати, отримані за участь у конференціях, семінарах, тренінгах, підвищеннях кваліфікації, наукові публікації (тези, статті), тематика яких відповідає змісту освітнього компонента (окремій темі чи змістовому модулю) і дозволяє набрати здобувачу освіти певну кількість балів (10 балів за 1 публікацію; за сертифікат зі вказаною кількістю годин зараховуються бали за відповідну кількість аудиторних годин). Визнання результатів навчання, отриманих у

неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 червня 2022 р.:

https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента «Методика науково-педагогічних досліджень» в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: експрес-контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, перевірка конспектів, доповіді, тестування.

Форма контролю: залік

Питання і завдання для контролю

1. Тестові завдання за програмою:
2. Предмет методики науково-педагогічних досліджень.
3. Теоретичні методи наукових досліджень.
4. Основи методології науково-педагогічного дослідження.
5. Науковий напрям, проблема, тема та актуальність дослідження.
6. Об'єкт і предмет науково-педагогічного дослідження.
7. Мета і завдання науково-педагогічного дослідження.
8. Гіпотеза дослідження.
9. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження
10. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження
11. Етапи науково-педагогічного дослідження
12. Поняття технології науково-педагогічних досліджень.
13. Проникнення математики в інші науки.
14. Сучасний стан математичних методів в гуманітарних науках.
15. Вимірювання.
16. Вимірювальні шкали.
17. Змінні і їх вимірювання.

18. Символи, дані та операції.
19. Поняття сігма (Σ).
20. Табулювання даних.
21. Квантилі.
22. Визначення процентилів.
23. Наочне подання даних.
24. Графічне представлення розподілу частот.
25. Мода.
26. Медіана.
27. Середнє.
28. Обчислення середнього.
29. Середнє, медіана і мода об'єднаних груп.
30. Інтерпретація моди, медіани, середнього.
31. Вибір міри центральної тенденції.
32. Інші міри центральної тенденції.
33. Розмах.
34. Дисперсія.
35. Обчислення дисперсії.
36. Стандартне відхилення.
37. Деякі властивості дисперсії.
38. Стандартне відхилення.
39. Стандартизовані дані.
40. Асиметрія.
41. Експес.
42. Статистичні гіпотези.
43. Статистичні критерії.
44. Рівень статистичної достовірності.
45. Потужність критеріїв.
46. Задача співставлення та порівняння.
47. Q – критерій Розенбаума.
48. U – критерій Манна-Уїтні.
49. Дослідження змін ознаки.
50. G – критерій знаків.
51. Задача порівняння розподілів ознаки.
52. χ^2 – критерій Пірсона.
53. Вимоги до структури та змісту кваліфікаційної роботи.
54. Вимоги до оформлення випускної кваліфікаційної роботи та підготовка до захисту

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82–89	
75-81	
67 -74	
60-66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Методичне забезпечення

1. Смолюк І., Смолюк С., Ємчик О. Порівняльна педагогіка: навчально-методичний посібник. Луцьк : ФОП Покора І.О., 2019. 238 с.
2. Смолюк І. О. Формування суспільної активності особистості як умова її громадянської

зрілості. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. №1 (350). 2017. С. 41-69.

3. Смолук І. О. Використання інноваційних методів навчання у підготовці фахівців дошкільного профілю. *Педагогічний часопис Волині*. 2017. №2 (5). С. 102-107.

4. Смолук І. О. Забезпечення ефективної навчальної самоорганізації студентів вищих педагогічних закладів освіти. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. №2 (375). 2018. С. 149-157.

5. Смолук І.О. Технологія експериментального дослідження розвитку культури міжнародного спілкування майбутніх педагогів. *Педагогічний часопис Волині*. №4 (11) / 2018. С.141-149.

6. Смолук І.О. Національно-орієнтований компонент змісту освіти в системі професійної підготовки вчителя. *Педагогічний часопис Волині*. №5 (12) / 2019. С.65-70.

7. Смолук І. О. Розвиток творчих здібностей молодших школярів в новій українській школі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Серія: Педагогічні науки. №4 (408). 2020. С.41-48.

8. Смолук І. О. Модель підготовки студентів до використання інноваційних технологій у дошкільній освіті. 36. матеріалів конференції Освітній процес в закладах дошкільної освіти в умовах воєнного стану: теорія, практика, інновації, 16 червня 2022 р. [За ред. О. Рейпольської, О. Брежнєвої, І. Луценко, В. Рагозіної, С. Васильєвої]. Київ. 2022. 311 с. С. 156-161.

9. Смолук І.О. Академічна доборочесність в контексті освітнього компоненту «Вступ до фаху» для майбутніх вчителів інформатики. *Фізика та освітні технології*. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. №1. С.116-123.

Рекомендована література

Основна:

1. Бурлака Я.І., Шпак О.Т. Про підготовку курсових робіт з педагогіки студентами педагогічних інститутів. К.: Київський державний педінститут ім.М.П.Драгоманова, 1992. 36 с.
2. Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі : навчально-методичний посібник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
3. Герасименко С. С., Головач А. В., Єріна А. М. і ін. Статистика. Київ, 1998.
4. Гунько С. О. Аналіз даних у соціально-педагогічних дослідженнях (збірник задач) : навч.-метод. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2013. 220 с.
5. Грицюк Л., Гусак П., Завацька Л. Магістерська робота: Навчально-методичний посібник. Львів, 2002. 93с.
6. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
7. Дегтярьов А. В., Кокодій М. Г., Маслов В. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 78 с.
8. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 17 с.
9. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / В. М.Михайлов [таін.]. Харків : ХДУХТ, 2016. 220 с.
10. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е.Важинський, Т. І. Щербак. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
11. Методологія наукових досліджень : навч. Посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В.К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
12. Петрик О.І., Пикалюк В.С., Косинська О.А. Методичні рекомендації щодо аналізу лекцій, семінарських і лабораторно-практичних занять та загальні вимоги до проведення консультацій, написання магістерських і курсових робіт. Луцьк: Ред.-вид. відділ ВДУ ім. Лесі Українки, 1998. 44 с.
13. Рудницька О.П., Болгарська А.Г., Свистельнікова Т.Ю. Основи педагогічних досліджень. К., 1998. 144 с.
14. Щербак Т. І., Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

Додаткова

15. Greene J. Learning to Use Statistical Tests in Psychology: a Student's Guid. Milton Keynes Philadelphia, Open University Press. 1989. 180 p.
16. Wilcoxon F. Individual Comparisons by Ranking Methods. *Biometrics Bulletin*. 1945. № 1. P. 80–83.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека НПУ імені М. П. Драгоманова [Електронний ресурс]. Режим доступу : [www.npu.edu.ua\(elib@npu.edu.ua\)](http://www.npu.edu.ua(elib@npu.edu.ua))
2. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування <https://scholar.google.com.ua/>
3. Портал полегшення процедури оформлення наукових джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії (ВАК) України та проходження нормоконтролю при написанні публікацій, курсових, дипломних, дисертацій та інших наукових робіт [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.vak.org.ua
4. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof>
5. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001>
6. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://osvita.in.ua/index.php?option>
7. Стандарти вищої освіти. [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
8. Методичні рекомендації щодо написання науково-дослідницької роботи. – Режим доступу: http://nmc.at.ua/load/normativno_pravove_zabezpechennjametodichnoji_roboti/instrukciji_rekomendroboti/6-1-0-41
9. Як правильно оформити список літератури до наукової роботи. – Режим доступу: <http://www.library.ukma.edu.ua/?id=214>
10. Аналіз літературних джерел і документів. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1444072861412/pedagogika/analiz_literaturnih_dzherel_dokumentiv
11. Положення про випускні кваліфікаційні роботи, проекти: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads>
12. Пояснювальна записка до складання силабусу (сформовано на основі рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads>